

SPLETNO MESTO STRUCTURAL SAFETY

Na naslovu <http://www.structural-safety.org/> najdemo številna poročila o porušitvah gradbenih konstrukcij v Veliki Britaniji in Južni Afriki. Poročila sestavljajo besedila in slike. Vsebinska poročila je anonimizirana. Iz poročil se lahko izkušeni, zlasti pa manj izkušeni konstruktorji, veliko naučijo.

Spletno mesto so postavila združenja konstrukcijskih inženirjev (ISE), gradbenih inženirjev (ICE) in inženirjev varnosti pri delu (HSE).

V poročilu št. 612 avtor razpravlja o primerih porušitev in primerih, v katerih se je porušitev

skoraj zgodila, pri katerih je sodeloval pri raziskavah porušitev, ali pa je nanje bil opozorjen. Skrbi ga število primerov, o katerih ni mogoče poročati zaradi zakonskih omejitev ali zavarovalniških pogojev. Število primerov tudi sicer raste.

V dveh nedavnih primerih sta se porušili skoraj v celoti dokončani jekleni okvirni konstrukciji. K sreči v času porušitev na gradbiščih ni bilo ljudi.

Opaža tudi resne pomanjkljivosti pri projektiranju in armaturnih načrtih armiranobetonskih konstrukcij. Nekatere od konstrukcij so zato že

od vsega začetka obsojene na porušitev. Skrb vzbuja tudi pojav sistemskih porušitev zaradi podobnih napak, ki niso bile pravočasno odkrite.

Razlogi za tako stanje so po njegovem naslednji:

- pomanjkanje kontrol in revizij s strani lokalnih oblasti ali neodvisnih inšpektorjev;
- izdajanje gradbenih dovoljenj brez zahteve po kakršnihkoli računalniških konstrukcij;
- pomanjkanje nadzornikov;
- omejeni viri za varstvo pri delu;
- izvajalci in naročniki najemajo inženirje, ki ponujajo najnižjo ceno;
- konstrukcije projektirajo nenadzorovani diplomanti, ki so tako prepričani o zanesljivosti svojih računalniških programov, da ne vedo več, kaj z njimi počnejo;
- konstruktorji, ki izdelujejo načrte jeklenih konstrukcij, ne preverjajo ustreznost stikov, ki jih projektirajo izvajalci;
- informacij kritičnih za varnost se ne posreduje ustrezno, navodila so rutinsko prezrta in na gradbiščih se ne preverja ničesar.

Ocenjuje, da lahko pride do katastrofalne porušitve v VB, ki bo povzročila žrtve. To bo povzročilo preiskavo in javni poziv k večji odgovornosti. Regulirati je treba preiskave in poročanje o nesrečah.

Pri nas so se v zadnjih letih zgodile nekatere v javnosti zelo odmevne porušitve, strokovna javnost pa ni imela možnosti zvedeti o njihovih vzrokih. Ocenjujem, da so nastale zlasti zaradi zgoraj naštetih razlogov. Vprašanje pa je, kakšne posledice lahko pričakujemo v prihodnje.

prof. dr. Janez Duhovnik,
univ. dipl. inž. grad.